

méer nodig was dan dat de prikkeldraadversperringen aangebracht werden.

Twee soorten SS'ers moeten wij nu opnieuw onderscheiden: de kamp-SS'ers en de bewakings-SS'ers. Wij willen met de bewakings-SS'ers beginnen.

In april '41 richtte Rauter een klein korps op dat op de SS-sector allerlei bewakings- en andere taken te verrichten kreeg: de *Stabskompanie beim höheren SS- und Polizeiführer Nord-West*. Er kwamen ca. zeventig *Waffen-SS*'ers in terecht, hoofdzakelijk Duitsers die al lange tijd in Nederland gewoond hadden en die, na gekeurd te zijn, te horen gekregen hadden, velen stellig tot hun opluchting, dat zij niet voor de militaire dienst gebruikt zouden worden. *Kommandant* van die *Stabskompanie* werd een SS-officier: *SS-Hauptsturmführer* dr. Alphons Brendel. Deze werd in oktober '41 *Kommandant* van de *SS-Schule Avegoor* en toen in zijn functie bij de *Stabskompanie* opgevolgd door een andere SS-officier: *SS-Hauptsturmführer* Paul Anton Helle, een in '98 in Zuid-Tirol geboren Oostenrijker die in de jaren '20 relaties met Rauter onderhouden had en, evenals deze, in '34 na de mislukte *Putsch* van de Oostenrijkse *NSDAP* naar Duitsland was gevlucht. Helle was later officier geweest bij de SS-bewakingseenheden van Dachau, Mauthausen en Sachsenhausen – hij was het die, stellig geheel conform Rauters wensen, de *Stabskompanie* ging uitbreiden tot een bataljon: het *SS-Wachbataillon Nord-West* dat, bij besluit van Himmler, op 1 januari '42 opgericht werd. In dat *Wachbataillon* ging toen de eenheid op die vóórdien voor de buitenbewaking van het kamp Amersfoort zorggedragen had: het *Wachkommando*.

Tot die eenheid waren o.m. veertig Nederlanders toegetreden die zich in de zomer van '41 in Ommen hadden gemeld, in de verwachting, daar geschoold te worden voor leidinggevend werk in de Oekraïne; van die veertig legden, toen zij eenmaal begrepen wat de taak van het *Wachkommando* was, ca. vijftien hun werk neer – de overigen bleven. Zij werden aangevuld met uit Duitsland overgebrachte oud-militairen (leden van de *Kyffhäuserbund*) en met Nederlandse SS'ers. Dat alles ging geleidelijk, en hoe de samensmelting van *Wachkommando* en *Stabskompanie* zich precies voltrokken heeft, weten wij niet – wèl, dat het *Wachkommando* van het concentratiekamp Amersfoort, zolang het bestond, onder bevel stond van de eerste *Lagerkommandant*: *SS-Obersturmführer* Walter Heinrich, een politiefunctaris uit Duitsland, en dat Helle, na eerst *Kommandant* van de *Stabskompanie* geweest te zijn, *Kommandant* werd van het *Wachbataillon*.

Dit *Wachbataillon* ging, zoals wij al in deel 6 (hoofdstuk 5, in de paragraaf 'Duitse semi-militaire hulpdiensten') vermeldden, uiteindelijk zes compagnieën tellen: de 1ste bewaakte het concentratiekamp Amersfoort, de 3de en